

Landesbibliothek Oldenburg

Digitalisierung von Drucken

Jonstoni Historia Naturalis

Ioann. Jonstoni|| Historiae Natvralis|| De|| Piscibvs|| Et Cetis|| Libri V||

Jonston, Jan

Heilbrunna, MDCCLXVII.

VD18 90529014

Titvlvs II. De Piscibvs Fluviatillibvs Laevibvs.

urn:nbn:de:gbv:45:1-11089

do, minor autem Cyprino lato. *Parit* Junio mense. Muscarum fluviatilium (sive lacustrium) genus est quoddam magnum, oblongo, terete, varioque corporis alveo, has insungunt hamis ad inescandos Rutilos. Februario Martioque mensibus apud alios Germanos, Novembri apud nostros *in cibo* praefertur. Majo rursus deterior fieri, et imminui incipit. Parari jubent peritiores instar Cyprini; et vino frigido immixtum elixari. Haftenus ex Gesnero. Putatur cum

Vangerone Rondeletii esse idem. Hic autem corpore Ballero, (de quo suo loco) rostro Mugilibus similem esse ait, rostro tamen esse longiore. Dentibus carere, pinnas adbranchias duas habere subaureas, in medio ventre duas alias croceas; ab excrementi meatu unicam, in dorso aliam. Caudam in duas desinere hasque a squammis initio integri, etiam si non adhaereant. Cyprino et corporis specie et carnis substantia succoque affinem esse, et vilem haberi.

TITVLVS II.

DE PISCIBVS FLUVIATILIBVS LAEVIBVS.

CAPVT I.

De Attilo Padi.

TAB.
XXVIII. 2.
*Aldrovand.
de Piscibus
l. 5. c. 1.*

*Plin. H. N.
l. 9. c. 15.*

*Aelian. H.
A. l. 14. c. 26.*

Tantum de Piscibus fluviatilibus squamosis, sequuntur Laeues, inter quos praecedat *Attilus*, in Pado inertia pinguescens, ad mille aliquando libras catenato captus hamo, nec nisi boum jugis extractus, ut Plinii verbis utar. Piscis est Cartilagineus, Sturioni magna ex parte respondens. Hujus enim more *ossa* gerit clypeata, sed ea tempore dicitur abjicere, idque in causa esse, cur alii sine ossibus, alii cum ossibus depingant: post quae, *pinna* dorsii est unica, cui parte supina subjacent duae, quales omnino sunt Sturioni. Cauda etiam in duas deficit. *Os* clausum ad obliquam lineam incisum est, sed apertum et hians rotundum. Ante illud pendente rostro *appendices* carnosae et molles. Branchias opertas habet, ad quas pinnae fitae sunt. Quomodo vero a Sturione, quem Franc. Philephus Attilum esse credebat, differat, Coelius Calcagninus perquam erudite docet his fere verbis. Quod a me percontaris, an Attilus, quem Ladanum vulgaris nomenclatura solet appellare, is sit, quem Italia Moronem, Ulonem Pannonia vocat: paucis respondebo, me eundem non existimare, vel ex Plinii testimonio, qui eum Pado vult peculiarem esse; quo loco de propriis quorundam amnium piscibus ait. Sed ego; et tecum agam libe-

ralius, non modo te ad Plinii, sed ad oculorum etiam tuorum testimonium provocho. Totamque itaque Attili effigiem ac membraturam quanta potui brevitate perstrinxi. Et quia non satis perspicue id fieri posset, nisi non alicujus piscis exemplo uteremur. Hyccam sive Sturionem, qui nullo ferme loco non nascitur, mihi proposuisti. Qui licet in mari natales habeat, solet tamen adversus amnes mira subire voluptate, donec jam praepinguis redeat. Moronis sive Ulonis exemplo nondum dixi, quod neque ii pisces non cognoscantur, neque mihi eorum imago satis memoriae inhaereat. Sic ergo accipe: Attilus hoc differt ab Hicca sive Sturione, quod Sturio pelagius est: Attilus amnicus est, et Pado peculiaris. Sturio non temere visus aequare quatuor talenta Attica, id est, trecentas libras: Plinius scribit Attilum ad mille libras, id est, supra XIII. talenta excrevisse. Quae magnitudo sane insignis et raro perspicua. Attilus cum ad certam magnitudinem excrevit, *squamas* hispidas abjicit, quas per quinque versus dispositas gerit, in summa scilicet dorsii spina ex utroque latere geminatas, et sibi quasi parallelas, extremus versus pinnas attingit. His abjectis tactu laevis evadit, nec habet quod unguem offendit. Contra Sturio semper hispidas squamas

ho, minor autem Cyprius... Vangerone Roudelenti esse item. Hic...

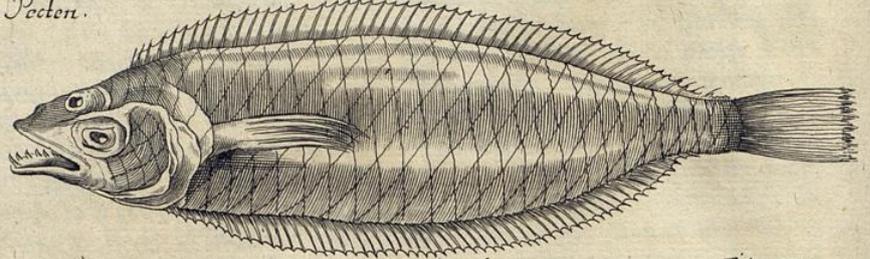
DE PISCIBUS ET ANIMALIBUS LAEIVIBVS

CAPIT. I

DE ANIMALIBUS

de Piscibus... de Animalibus... de laeivibus... This section contains the main body of text, including a detailed description of various animals and fish, written in Latin.

Pecten.

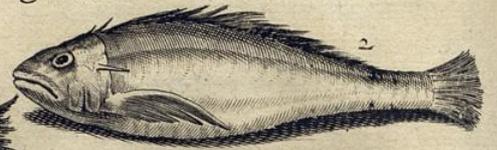
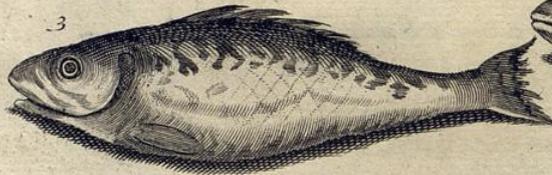

Alosa.

Eist.

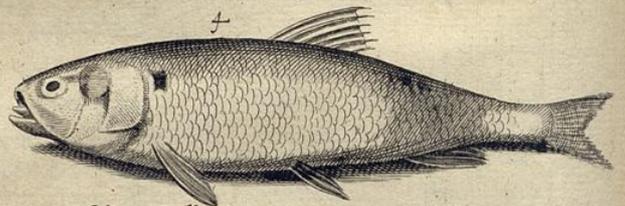
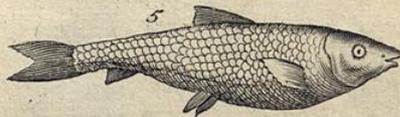
Araneus minor.

Peterman.

Alosa seu Clupea.

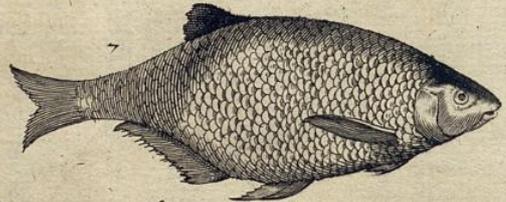
Phoxinus Squamosus Maior.

Phoxinus Squamus minor.

Blicca Ballerus.

Blicck.

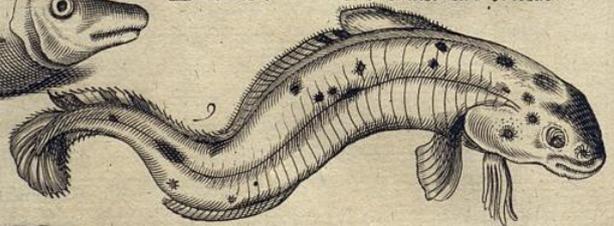
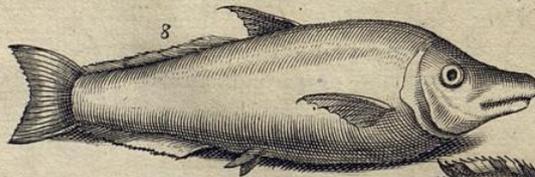

Glanis.

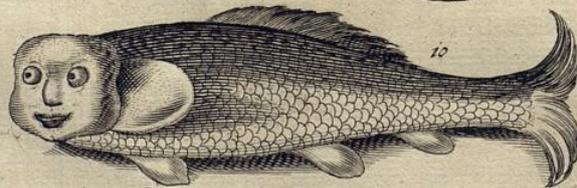
ein art Wolfen.

Barbota.

Ein ander art Trüsch.

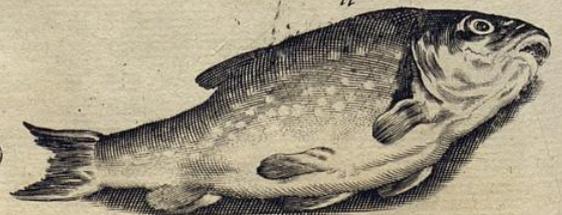
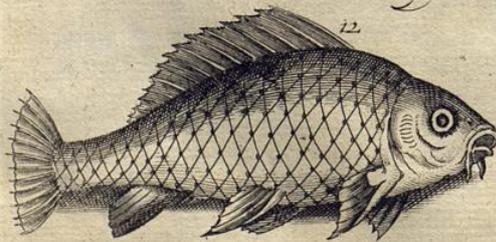

Cyprinus monstrosus.

Cyprinus Albus. ein and art Karpf.

Cyprinus. Karpf.

Phoxinus.

Weißlein Bambois.

Phoxinus.

Ehriz.

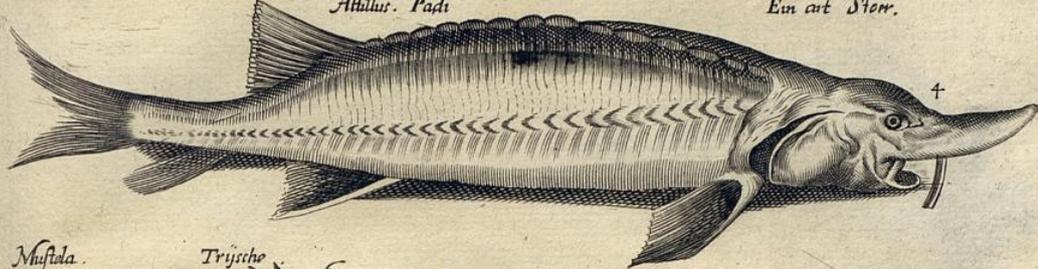
Phoxing. Lanius.

Mjöling Erling.

Altilus. Paqi.

Ein art Storr.

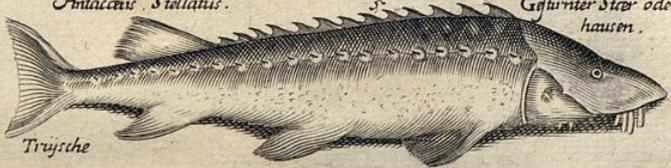

Mustela.

Trüfche.

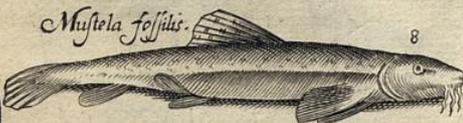
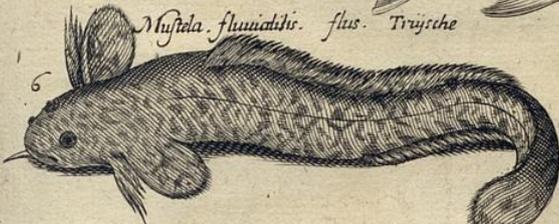
Antacrus. Stellatus.

Gefürnter Storr oder hausen.

Mustela. fluviatilis. flus. Trüfche.

Mustela fossilis.

Mustela. alia.

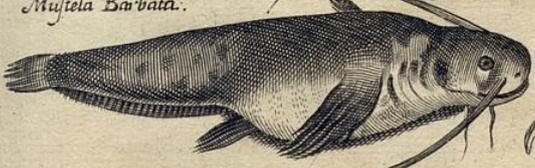
Trüfche.

Mustela Barbata.

7.

Lambreta.

Nörvaug.

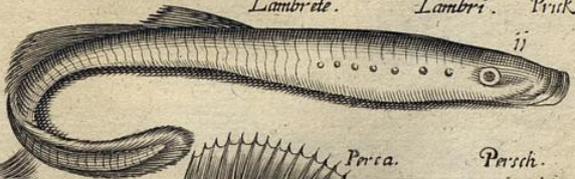
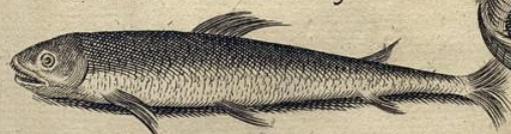
Lambrete.

Lambri. Priik.

11.

Salmerinus.

Salmung.

Perca.

Perch.

Perca.

Persti. maior dita.

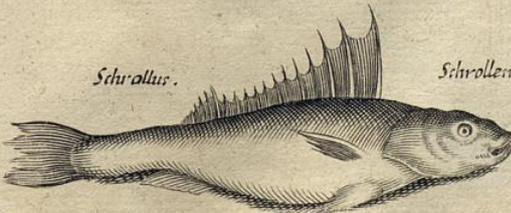
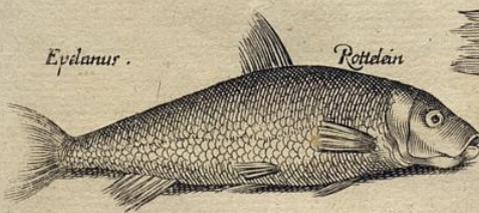

Eylanus.

Pottlein.

Schrollus.

Schrollen.

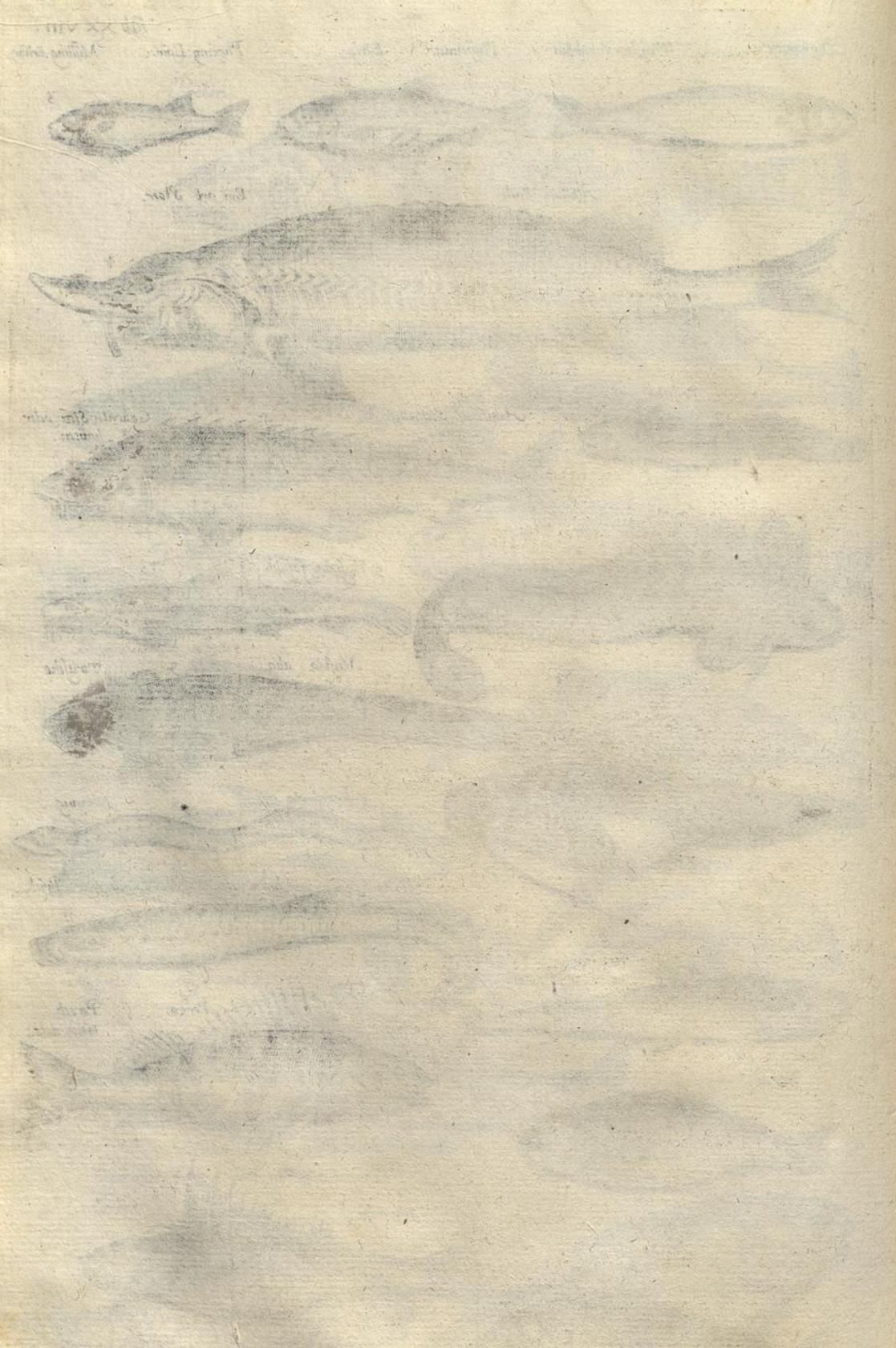

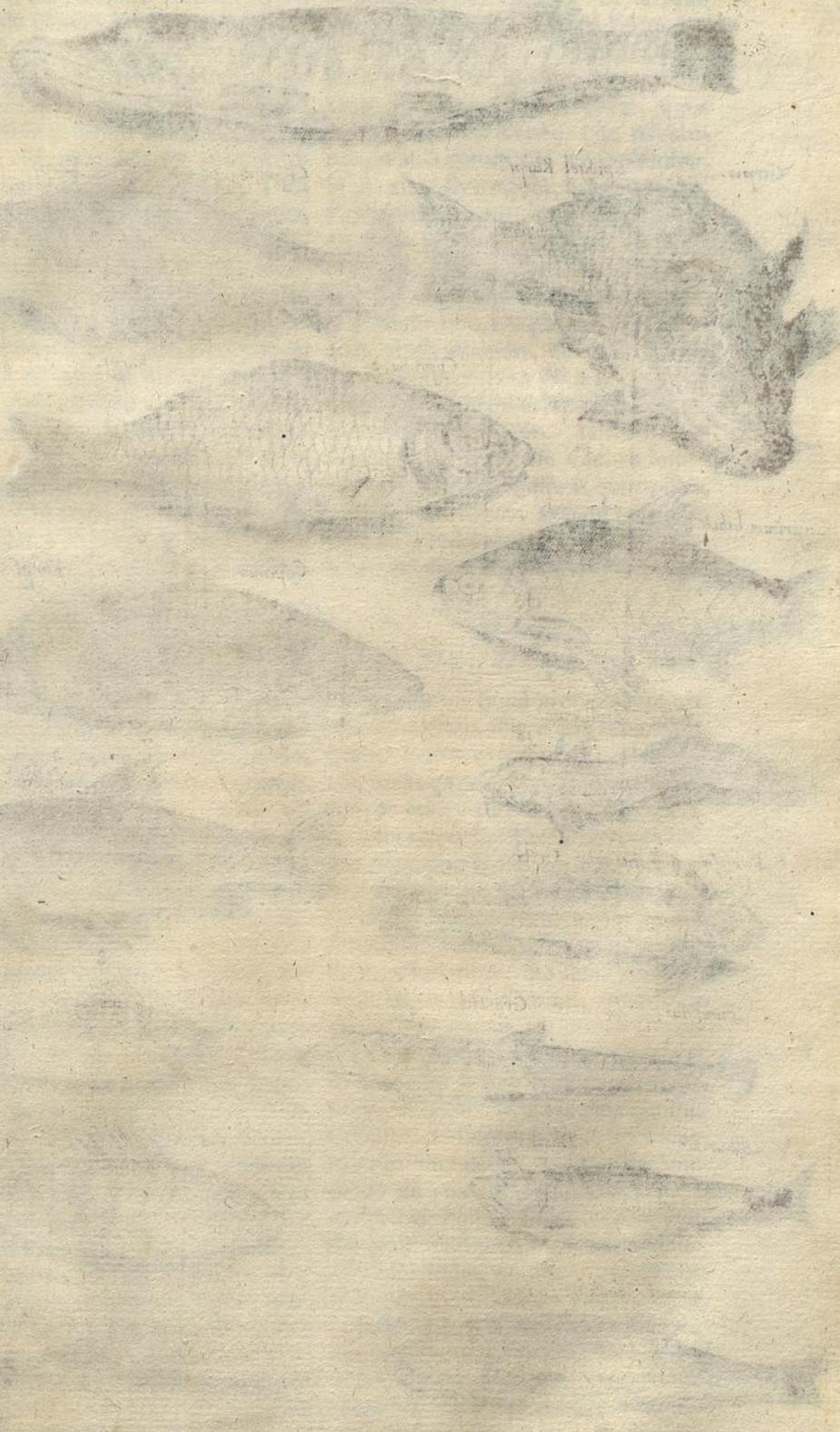
Stichling.

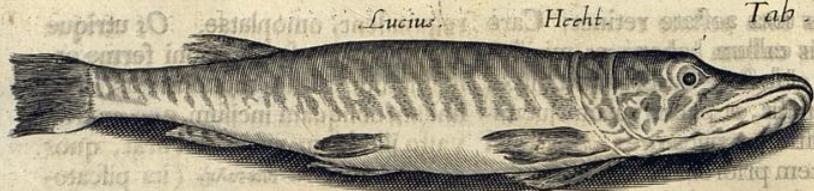
Pungäus.

Stichling.

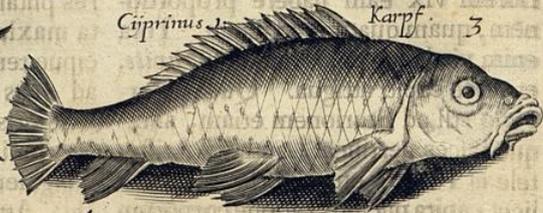

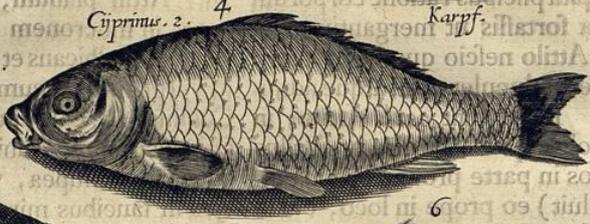
Lucius Hecht

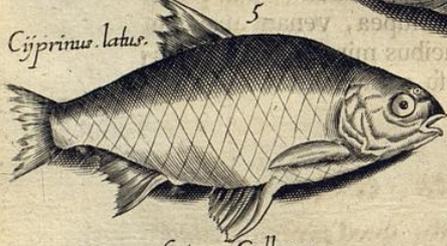
Carpio. Spiegel Karpf. 2

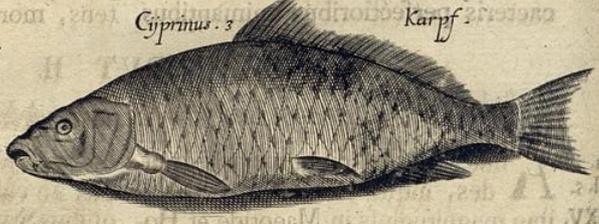
Cijprinus. 1. Karpf. 3

Cijprinus. 2. 4 Karpf.

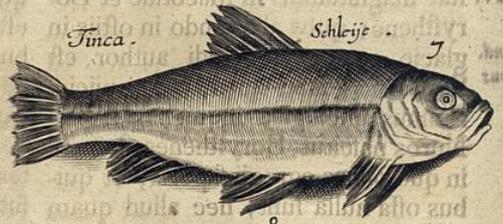
Cijprinus. latus. 5

Cijprinus. 3. Karpf. 6

Lota. Gallorum. 10

Tinca. Schleihe. 7

Cottus ggn. Gohio Capitab Grobbe. ad tab. 22. 11

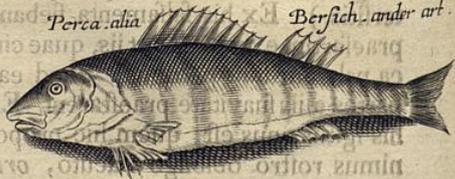
Perca. Biersch. 8

Fundulus. Grundel. 12

Alburnus. Bleeck. 13

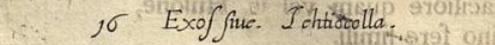
Perca. alia Biersch. ander art.

Finart. Hausen. 14

Salar. Salmo parvulus. Salmling. 15

16 Exosfinc. Ichtiocolla.

mas suas tota aestate retinet: Caro Sturionis callum habet, et mirifice palatum oblectat. Attili contra, fluxa est, et mollis, et palato parum jucunda. Existimant piscatores *προτομήν*, id est, partem priorem Attili, ad posteriorem vix eam habere proportionem, quam quatuor ad unum. Tota enim vis hujus piscis sita est in *capite*, et parte capiti attigua. Quae observatio etsi ad Sturionem etiam, aliofque pisces pertineat, auctore Aristotele et Plinio: cujus verba sunt videlicet capita piscibus ratione corporum maxima fortassis ut mergantur, tamen in Attilo nescio quomodo praeter caeteros luculenta est atque admirabilis. Parvi sunt *oculi* Attilo, in tanta mole capitis. Sturio et Attilus habent os in parte prona, (supina dicere voluit) eo prope in loco, cui in caeteris perfectioribus animantibus,

respondent, omoplatae. Os utrique sine dentibus, sed Sturioni ferme orbiculatum. Attilo multo majus, et ad lineam obliquam incisum, quo aperto, vasto illo hiatu pisces devorat, quos respirando *κατὰ διαστολήν* (ita piscatores putant) contraxit. *Loca* pisculenta maxime frequentat, hyberno praecipue tempore vorticosas voragines, ad quas pisces frigoris impatientes, temporis gratia se recipiunt. Rostrum Sturioni resimum ac latiusculum, ad imaginem fere Delphini et Oxyrinchi; Attili planum, et paulo minus quam in mucronem desinens, Attilo tergiticolor albicans et lanosus. Sturioni vergit in glaucum. Haec itaque Coelius. De ejus cum Clupea inimicitia ita Plinius. Minimus hunc piscis, appellatus Clupea, venam quandam ejus in faucibus mira cupidine appetens, morfu exanimat.

CAPVT II.

De Antacaeo Borysthenis Rondeletii, et Stellari.

TAB. XXVIII. 5.
TAB. XXV. 5.
Aldrovand. de Piscibus l. 5. c. 2.

Antacaei pisces dicuntur praegrandes, inquit Rondeletius, et vastae magnitudinis in Maeotide et Borysthenes; quos aliquando in ostiis in glacie concretos effodi auctor est Strabo. (Nec alios, ut conjicio. Solinus intelligit, inquit: Apud Nuros nascitur Borysthenes flumen, in quo pisces egregii saporis, et quibus ossa nulla sunt, nec aliud quam Cartilagineas tenerrimae. Nec dubito, quin Plinius de his loquatur his verbis: Et in Danubio Mario extrahitur porculo marino similis. Et in Borysthenes memoratur praecipua magnitudo nullis ossibus spinisque interlitis.) Ex his salsamenta fiebant, praesertim ex maxillis et iis, quae circa palatum sunt partibus, quod eae partes aliis suavitate praestarent. Ex his igitur unus est, quem hic proponimus rostro oblongo, acuto, *oris* vasto et rotundo hiatu in supina parte Bellonius similem figuram exhibet Attili nomine, nisi quod uncam ei tantum in dorso pinnam appinxerit. Ingentis, (inquit) est magnitudinis: Caetera Sturionem tam internis quam externis partibus refert,

hoc dempto, quod pro eminentioribus ac callosis illis elatis tuberculis, quibus Sturio quinque carinis praeditus est; hic stigmati tantum lividis fessilibusque maculis in cute minus aspera, ad latera sit distinctus: Praeterea uncam tantum *pinnam* ab ano ad caudam gerit. Sturio autem duas habet. Caeterum *Os* Attilo prominet oblongum, fistulosum, sublongo etiam naso. Haec tenus Bellonius, qui deinceps nonnulla de hoc pisce scribit, quae vero Attilo conveniunt.

ANTACAEVS STELLARIS *Aldrov. l. d. c. 3.*
in Danubio prope Straubingam captus, et depictus, ad Gesnerum missus est. Colorem ubique fere caeruleum ostendebat, venter erat candidior ad roseum inclinans. Spinae in dorso et stellae pallidi coloris puncta etiam passim ex pallido albicantia, vel fulci Indici coloris. Cognatus huic est, qui Sick vel Tick vocatur, et in Danubio circa Pestam vel Budam capitur, mole corporis quae ad XXV. libras accedat, cute varia undiquaque stellata, sed rostro longiore et graciliore quam vel in Hufone, anserino fere simili.

CAPVT III.

De Ichthyocolla.

TAB. XXIX.
16.Plin. H. N.
l. 32. c. 7.Diosc. M. M.
l. 3. c. 102.Bellon. de
Piscib. l. 2.

Ichthyocollae meminit Plinius ex veteribus dum inquit. Ichthyocolla appellatur piscis, cui glutinosum est corium, idemque nomen glutini ejus. Quidam piscem Judaicum vocari scribunt, quod nomen Zygaenae apud Parisienses competit, alii Antacaem ab Herodoto, a Pomponio Magnum vocari dicunt, nonnulli Plinii Mariorem appellant. Bellonius Tanais accolis *Barbotam* dici, quod quaternis veluti barbibus ad labia sit communitus, prodidit. Nec alium Dioscorides intellexit, cum gluten ventrem esse piscis cetacei, laudarique candidans, ratione Ponticum scripsit. Tale enim et hodie ex ejus intestino ex Ponto mittitur. Est autem piscis cetaceus figura oblonga ac prope tereti. Ossibus ac spinis caret, capite est crasso et lato, ore magno et in promptu posito: e superiore maxilla quatuor apophyses carnosae, velut barbae dependent, unde *Barbotta* dicitur. Oculos parvos habet pro corporis magnitudine. Bellonius ait hoc a Sturione atque Attilo praecipue differre, quod rostro careat, magnum oris rictum prae se ferat, sitque subluta, dura, laevi ac glabra cute conuestita carne. Bina ante oculorum canthum, parva atque aperta foramina habet: pinnas in tergore duas (quas aliter *Rondeletius*, aliter *Bellonius* pingit) ad caudam erectas. Branchiae veluti spineum tegmine communiuntur.

Sturionis modo: Cauda quam huic magis bifurca: praecipua a caeteris piscibus nota discernitur, quod paulo supra spineum operimentum branchiarum, quodam ad ejus latera impresso foramine pervius sit. *Folliculus*, sive vesica, ex qua glutinum fit a capite ad caudam, per spinae longitudinem extenditur. *Carne* est secundum *Rondeletium* praedulci, et glutinosa admodum, ob id saliturae idonea, qua melior redditur et rubescens *Salmonis* modo, atque etiam durior, quam ob causam aliquandiu maceranda, priusquam coquatur. Eam *Tanais* et *Ponti* accolae *Romam* et *Venetias* transmittunt, illicque in foro piscatorio venditur. *Ichthyocolla* auctore *Plinio* epinyctides tollit. Erugat cutem, extenditque in aqua decocta horis quatuor, denuo contusa, colluta et subacta ad liquorem usque mollis. Ita praeparata in vase novo conditur, et in usu quatuor drachmis ejus, binae sulphuris, et anchusae totidem, octo spumae argenteae adduntur, aspersaque aqua teruntur una. Sicillita facies, post quatuor horas abluitur. Idem alibi. *Lethargicos* (inquit) coagulum vituli adjuvat in vino potum oboli pondere: idem *Ichthyocollae*. Valet ad conglutinandas omnis generis chartas, atque instrumenta musica, reliquaque lignaria incrustamenta, quae tessellato, imbricato, et vermiculato opere fiunt.

CAPVT IV.

De Glanide.

TAB.
XXVII. 8.Schonfeldt.
Ichthyol.
p. 69.

Piscis, qui *Aristoteli* et *Pausaniae* *Glanis*, *Plinio* saepe *Silurus*, aliquando *Glanis*, *Glanus*, et *Glanius* vocatur. Ab *Aeliano* *Siluro* explicatur. Veteres sequuntur recentium plurimi, interque hoc *Gesnerus* et *Schonfeldius*, nos quid sentiremus, superius diximus. Nomen a *Glanide* Italiae et *Cunae* fluvio accepit, si *Stephanum* sequimur, ejusdemque vestigia apud *Byzantinorum* vulgus, qui hodieque *Glangnum* teste *Manardo*, vocant, quasi *Glanum*, retinet. Descriptionem quod attinet, sunt ipsi spinae pro ossibus non *Cartilagines*. *Corpus* fuscum,

nigris maculis plenum, squammae nullae, corium satis crassum, et lubricum. Caput grande, depressum. Os obtusum. Oculi parvi. Rictus amplus et ad capitis latitudinem patulus. Labia superiora gemino, inferiora unico ordine denticulorum confusaneorum, introrsum reclinatorum aspera, quibus praedam retinet. *Fauces* binis utriusque officulis, limae instar asperae sunt. A labro inferiore dependent barbulae quatuor, tenues, oblongae, pallidae, a superiore duae, ejusdem coloris, durae, longissimae, praetenturarum instar, quas ante se modo exerit, modo

com-

componit. *Pinna* illi in dorso post cervicem unica est, parva, quatuor aut quinque fibris elata, post branchias duae: quarum prima, faucesque proxime spectans, aculeo constat osseo, duro, quo infestos sibi pisces arceat, etc.

Venter magnus est, deformis, et subalbidus, obscure fuscis lituris conspersus. *Cor* inter branchias utrinque quaternas situm est, a reliquo diaphragmate separatum, quod gula ampla perforat, a qua ventriculus dependet, et intestina, quae unica revolutione in anum desinunt. Ventriculo incumbit *Epar*, ex rubro pallens, duobus lobis distinctum, cui vesicula fellis diluti aquei, adhaeret. Dorso adjacet vesica simplex, peritoneum candidum est.

Ad multam magnitudinem excrevit: non solum enim ducentarum librarum, sed major etiam capi solet. Gesnerus testimonio eruditi cujusdam Ungari in Tibisco, qui Daciae fluvius Danubio miscetur, aliquando captum fuisse scribit septem vel octo cubitorum, plaustrum occupantem: eum in fluvio annis sedecim sub culina Viri cujusdam nobilis latuisse: hamo tandem inescatum esse, dum foeturam suam custodiret; ubi se captum sensit exsiluisse: secutos impetum ejus piscatores ad milliaria duo: denique defatigatum coepisse: barbas eum supra infraque os habere, rictum latum, caudam versus attenuari. *Dentes* habere instar pectinis illius, quo laneae vestes depectuntur, a carduis denominati vulgo: squammis carere: in aquis coenosis *versari*. Ipse vero Gesnerus dentes habere negat, sed labia limae instar exasperari, atque ita praedam facile retinere: retentam mandere et comminuere: ei opus non esse, sed faucibus et gula maxime patentibus integram vorare. Idem et in Viadro apud Silesios tantum esse scribit, ut captus, impositus curru, plerumque ultra currum emineat. Variat ab isto ille, cujus Gesnerus Iconem sub Siluri tertii nomine ponit. Piscis, inquit, Similitudinem aliquam cum Mustelis fluviorum et lacuum habet. Oculi sunt

parvi: barbulae fuscae, non longae, e crassiusculis paulatim attenuantur; binae superiore labro, ternae inferiore. Pinnae ad branchias binae, in dorso nullam ostendit pictura, sed tantum carunculam quandam mucronatam eminentem, qualis et in *Mustela palustris* majore, eodem fere loco visitur. In ventre vero una et continua longissima pinna ad caudam usque albicat, maculis distincta fuscis. Corpus a capite retrorsum subinde attenuatur, finis latiusculus et obliquus est, et, quod mireris, nullam caudae pinnam habent. Os magnum et latum. Capitis colore caeruleo subviridis; reliquum corpus viridi et flavo colore mixto pingitur, sed maculas etiam diversi coloris habet. Hujus generis duos in suo stagno civis quidam aluit, qui cum ante annos triginta sex, (verba sunt Stuibii ad Gesnerum) ad Hundsfelden in Rheno cum aliis piscibus illis, quos Argentinenses vocant *Rufelken*, simul nassa capti essent, vix digiti longitudine, et Argentinam in forum advecti, a cive quodam raritatis gratia empti, in piscinam conjecti sunt, in qua alter ab eo tempore usque adeo excrevit, ut jam sex cum dimidio pedes meos (hominis mediocri proceritatem aut amplius) longitudine contineat. Caput qua crassissimum est, filo complexus, duorum pedum et dimidii fere circumferentiam deprehendi. Alter huic per omnia similis, sed longitudine longe est inferior. Major ille piscibus quibusvis, excepto carpione sive vivis sive mortuis, *vescitur*. Hyeme nihil quicquam gustare unquam visus est. *Cornua* quae supra et infra os habet, quotannis decidunt, et rursus nova succrescunt, sicuti cervis.

Reperiebatur in pluribus fluminibus tempore Aeliani; temporibus Aelian. H. A. lib. 12. c. 29. Plinii praecipue in Moeno, nisi Rhenum velis legere. In Aeno grassatum quem quidam Moeno et Rheno substituunt prope Visbium, quod ad ejus amnis ostia conditum, Aventinus prodit, tanquam loco magis coenoso, verisimile est. In Cydno Ciliciae fluvio procreatos sed minutos, quod ejus confluens nitidus et frigidus apud

apud Aelianum habetur. Pyramus, Sarus, Orontes plurimos prouocant, quia limosi; nec pauciores in Ptolomaeorum fluvio, Apamiensi stagno. In Bubasto Aegyptia cicures aluntur plurimi. Strabo, et Athenaeus, dum Siluros in Nilo esse scribunt, Glanides intelligunt, non Sturiones. Nam qui e mari fluias subeunt, praeter Delphinum, Mugilem et Alosam, nullus alius Nilum intrat propter Crocodilos. Plinius dum maris peculiarem facit Glanidem, fallitur. Expresse Schonfeldius. Fluviale hoc animal est, nec unquam aquam salisam ingreditur: ubi circa Hamburgum capitur, statim Albis ex aquis pluuiis aut nivalibus exaestuans metus est, quas ut passim ex locis montosis, stagnis seu lacubus collectas, fugiens, Silurus cedit, et partes Albis spatiosiores sequitur. Reperitur et in Istro, Tibisco, Vistula. In Helvetiae stagnis paucissimae capiuntur, in Bernensibus, Neomoeni et Moretano aliquando. *Vescitur* carnibus; nec minoribus duntaxat pisciculis ventrem implet, sed et in majores, imo homines et equos grassatur. Captum in Pannonia fama receptum, in cuius visceribus humana manus ornata annulis reperta fit. Puerum in Danubio ad Posoniam natantem ab hoc pisce devoratum, et in capti visceribus fragmenta ejusdem reperta, a fide dignis Pannonibus

Plin. H. N.
l. 32. c. 11.

proditum est. In ejus, quem sub culina viri cujusdam Nobilis latuisse supra diximus ventre, caput humanum cum dextera manu et tribus annulis aureis inventum est. Aristoteles dentibus duntaxat valere, et ἀγυμπερσέρον esse scripsit. Cauda concussa, pisces praesertim minores ori admouet. Caniculae ex ortu fideratur, et alias fulgure sopitur. De *Coitu* et partu apud Aristotelem legimus. Cohaerentes foetus edere, sicut et ranas. Majores profundis aquis parere, quippe nonnullos etiam ubi senum pedum altitudo fit: minores, locis brevioribus ferè ad radices salicis, aut alterius arboris cujuscumque, juxtaque arundines, atque etiam muscum. Tardissimum eis ex ovis incrementum: atque ideo affidet mas, quadragenos, quinquagenosque dies, ne devoretur foetus ab occurrentibus piscibus. Eodem quoque die, aut etiam post, capiunt ova incrementum, quae contigerit semen. Glanii ad ervi magnitudinem. Quantum ad *Usum* in cibis, Salavianus duram carnem habere scribit. In Germania et Polonia pinguis est, et boni saporis: laudaturque in cibo tum recens, tum sale conditus. Circa festum Johannis optimus est, trium librarum imprimis. Obsonatores venam candidam, quam per spinam dorsi tenuissimo tectam involuero, transire, Benedictus Martinus scribit, tanquam venenatam eximunt.

Arist. H. A.
l. 9. c. 37.
Arist. H. A.
l. 8. c. 20.
Arist. H. A.
l. 6. c. 14.

CAPVT V.

De Barbota Gallorum.

TAB.
XXVII. 9.
Bellon. de
Aquatil. l. 1.

A Glani, licet maximo pisce, non male de hoc parvo dicetur, ob corporis barbaeque similitudinem. Galli vulgo Barbotam vocant, non a barbibus (inquit Bellonius) aut arunco, sed ex hoc, quod Galli barborare, coenum et lutum rostro, anserum modo commovere dicunt. Ipse Clariam fluviatilem vocat, sed cum Lota Lugdunensium de quo suo loco, implicat. Anguillae, aut Congri modo glabram *cutem* habet, atque idem caput. Cirro recto brevique et simplici in maxilla inferiori barbatur. Continuum in tergo pinnam gerit mollem, ad caudam (quae illi rotunda est) desinentem. In nonnullis duas pinnas, ut in Icone, quam a Bellonio mis-

sam ex Rondeletio exhibemus, in tergo videas: quarum exigua est, quae capiti magis est vicina, sed et inter anum et caudam rursus aliam pinnam gerit: unam praeterea utrimque in lateribus circa Branchias, quas utrimque quaternas habet: duas vero sub ventre capiti multum propinquas. Caeterum duos in inferiori maxilla habet denticulorum ordines admodum parvos: atque in superiori maxilla totidem, ut nihil quam asperitas in eis sentiat: nam alios etiam in fornice palati gerit. Tergus et latera fulvum vel sublividum colorem habent: *venter* autem albicat. Semipedalem non excedit longitudinem. *Hepar* lobum oblongum ad

T.
XX
6. 7.
Aldr.
de Pi.
l. 5. c.
Card.
Vari.
l. 17.

ad finistrum latus demittit, sub quo est *Stomachus*. In pyloro apophyles, seu caecos viginti quinque connumerare potes: *lienem* quoque videas, neque dextro neque sinistro, sed in medio spina stomacho inhaerentem. *Anus* ejus propinquior est capiti, quam caudae. *Intestina* pluribus quam tribus

inflexionibus non circumducuntur. *Ova* in bicorni vulva fert utrinque permulta. Huc fere Bellonius. Vita et moribus cum *Lota* Lugdunensium convenit. *Hepar* magnum habet ac delicatum; Carnem quam *Lota* glutinosiorem: mucore et coeno velcitur, in eoque delitescit.

CAPVT VI.

De Mustella fluuiatili et lacustri.

T A B.
XXVIII.
6. 7. 8. 9.
Aldrovand.
de Piscibus
l. 5. c. 7.
Cardan.
Variet. Rer.
l. 17. c. 37.

Quam nos Mustellam vocamus, illam Jovius inter Larii pisces Trisium Latine dixit. Mediolanenses Botam vocant, seu quod utri similis sit, ut Cardanus scribit; seu quod capite rannas referat. Insubr. alii Botetriffias dixerunt. Specie fluuiatiles e Lacustribus apud suos differre Gesnerus afferit; Esse enim minores, colore nigricare, carne albiore, solidioreque in cibo lautiores; duabus per dorsum pinnis, quamobrem separatim etiam describit. Caeterum corpus ait esse utrisque lubricum sine squammis (licet quibusdam, inquit, squammulae minimae radendo appareant) flexuosum, quod caudam versus attenuatur veluti in taeniam. Coloris varietas maculosa, pinna, ab ano ad caudam fere, oblonga. Binae omnibus ad branchias, et binae aliae eodem circulo inter caput et ventrem: pupilla *oculorum* alba, pars ambiens nigra. Branchiae quaternae simplices. *Caput* magnum, latum, et veluti compressum. In cerebro lapilli. *Os* grande rescissum. *Barbulae* circa os infra supraque; numero et magnitudine differentes in diversis generibus. *Dentes* nulli, sed veluti in lima exasperatum os. *Voracitas*, piscium quos devorare possunt. *Caro* mollis et dulcis. *Fecur* magnum. In delitiis *Vesica* (aut folliculus) nulla, *intestinum* parum anfractuosum, fere simplex. *Stomachus*: ab eo ventriculus, et in circuitu multae appendices. Jam vero *Botariffiam fluuiatilem foeminam* (eam intelligit, quam nigricantem modo dixi.) Januario mense diligenter contemplatus his verbis (ex quibus tamen etiam nonnulla alii hujus generis speciebus conveniunt,) descripsit. Piscis est forma et flexibus serpentem ferme referens: Capite lato, caudam

valde versus attenuatur. *Branchiae* ei quaternae. *Pinna* ad latera branchiarum utrimque una nigricat: et aliae duae paulo inferius in pectore parvae albicant, a podice exorta una oblonga, paulo citra caudam desinit: item in dorso oblongior alia, ultra medium dorsum continua tendit: et alia ante ea minor caput versus, quam pector in Icone per incuriam non expressit. *Pinnae* omnes molles sunt et sine spinis. *Caruncula* sub mento pili instar prominet. *Cauda* non bifurca, sed circularis, nusquam omnino divisa, sed ubique sibi instar membranae continua: Colore vario, e fusco et nigro dorsum tenerum albicat: latera juxta dorsum minimis punctis nigris in colore subalbido distincta sunt. *Os* aperitur hiato rotundo, totus piscis sine *squammis* et viscosus est. *Maxillae* minimis *denticulis* ferratae. Color subalbidus (linea subalba nimirum) a capite incipiens oblique per latera caudam versus procedit. Nam cauda in colore nigricante variat. Membranae vero caudae extremitas partim nigricat partim subflava est. *Lapillos* duos in capite gerit, albissimos et bene duos, figura et magnitudine granorum oryzae. *Lacustris* modo in Triffia in Griffioli lacu capta ab eodem considerata hujusmodi erat. Longa dodrantes duos cum palmo: filum ambiens Ventrem trium palmorum. *Denticuli* minimi, frequentes, ut serpentium. Superior pars oris duos ordines dentium habet, unum scilicet interius in medio, cui nullus respondet infra. Sunt et in intimo oris recessu, duo denticulorum ordines seu in maxillis duabus. Branchiae quaternae. *Squammulae*, rotundae minimae, quaedam pellis cultro raditur, apparent, in parvis generibus vero, tum fluuiatili, tum

tum Lacustris luteo minore nullae prorsus, per *cutim* passim ceu foramina, ceu puncta cava rotunda, conspiciuntur; quae si quis caput versus valide radat, albissima videntur: sin iterum caudam versus, rursus obscurentur. In *ventre* meatus duo; unus excrementi, alter geniturae: qui compressus lacteo succo manabat. Et rursus alias *alia ex lacu* hujusmodi: subflava, punctis nigris, barbula a mento demissa, albicans. Ante initium pinnarum in *dorso* carnosa particula, mollis, teres, intusque cava, prominet. Inde mox sequitur pinna brevis, longitudine pollicis: deinde una continua, octo vel novem digitos longa, ab ea nudum pinnis dorsum est, per tres fere digitos: cum sequuntur aliae duae parvae, triangulares fere, inter quas digiti prope modum spatium intercedit: ex quibus infima et ultima, minor et caudae conjuncta est. *Fel* subviride: vesicula ejus tum jecori tum intestinis affixa. In ventriculo pisces duo integri erant, uterque digitos septem longus, tres latus: nec aliud quicquam. Pondus totius, unciae quinquaginta. Coctae pellis subviridi et deformi colore erat, caro albissima, bona, satis solida. *Jecur* album, non ut in minoribus subrufum, grande, suavissimum. In *alia Trissia parva, fluviali*, forte digitos decem longa, pinnae dorso inquit, sic sunt. Primum, caruncula illi brevis non est, sed pinnula digito brevior: et minimo spatio intercedente, alia duos digitos longa: deinde post spatium duorum digitorum, alia paulo brevior, media, et mox cauda. Rursus ab hac differt alia, paulo longior, (ut semel animadverti: non enim simpliciter haec accipi debent, quod ad magnitudines et colores) cui minus erat flavi in corpore, plus nigri, et ejus splendidioris. Primum enim pinna illi brevis est, deinde una longa continua usque ad initium caudae: Ergo magna Trissia lacustris; praeter carunculam illam, pinnas in dorso quaternas habet, ex minoribus, nigricans binas; luteola vero major ternas, minor binas: si modo species duae sint luteolae: quod accuratius considerandum est:

Minoribus lacuum Trissis pinnae in dorso binae, adeo propinquae invicem sunt, ut unica putentur: Colore fusco, non pulchro. Differentia a pinnis certior: nam colores multas ob causas variare possunt. In Rhe-no supra Acronium lacum aliquando ad tres libras sedecim unciarum accedunt. Constantiae tanta capta, ut drachmis duabus cum dimidia venderetur. Captae et Pragae aliquando, pulcherrimae, coloribus distinctae, flavo, croceo, candido, roseo, atro, oculorum pupilla nigra, parte ambiente caerulea. Nigriores circa ripas fieri, magis in profundo flavas, quibusdam placuit. *Carnivora* sunt, nec ullus piscis pro sua magnitudine majores pisces devorat. Profunda petunt, adeo, ut Albertus scribat, in lacu circa Constantiam ad trecentos passus sub aqua hamis extrahi: saepe cum ranis extrahuntur; quae quia illis ore adhaerent, tanquam exfugendi cibi gratia, ideo ore cum ranis aquaticis coire, quidam prodiderunt. *Parere* incipiunt Decembri, alicubi et Januario. Solae piscium senectute *obcaecantur*. Maxime commendantur *in cibis*, illae inprimis, quae in puris rapidisque fluviis degunt, quod candidiorem ac solidiorem carnem habeant. In jecinoribus tanta saporis gratia est, ut apud Thuringos olim comitis cujusdam Bichlingorum matronam, omnes, dicant, principatus sui reditus in eorum delicias consumpsisse. Laudantur haec praecipue ante Natalem Dominicum: circa partum improbantur, quod hoc tempore nonnullis in aquis grandinosa fiat. *Ova* ajunt semper valde noxia esse, quibusdam in locis, ut circa Neocomensem lacum Sabaudiae. Caupones aliqui excisis jecinoribus, pisces vivos aquae reddunt, confuto prius vulnere. *Ventriculum* hujus piscis cum suis appendicibus miras habere vires tradit Encelius. Inveteratum enim, ut sic (inquit) in Saxonia a matronis, trahere mirifice secundas haerentes aut relictas in partu, in potu datum: et magni momenti esse ad omnia vitia matricis. In Suevia passim in Cauponis et diversioris parietibus haerentes hi ventriculi

triculi circa Zetarum fornaces visuntur, ab edentibus illuc rejecti, ut exsiccati seruentur, et cum potione aliqua hausti a colicis cruciatibus liberent. Colligi ajunt et oleum ex hepate ad solem vel ad fornacis calorem

suspensio, intra vas vitreum: clarum id et flavum esse, adversus oculorum suffusionem utile, item nubeculas et maculas, quae ab angulis oculorum nasci incipiunt.

N. Mustelae marinae Iconem vide Tab. 46.

CAPVT VII

De Piscibus Fossilibus.

TAB.
XXVIII. 8.
Aldrovand.
de Piscibus
l. 5. c. 9.

Piscium Fossilium et Veteres et moderni meminere. Ex illis ita de eorum natura et ortu Theophrastus. Pisces alicubi fossiles sunt, ut circa Heracleam et alibi in Ponto. Nascuntur autem circa fluvios, et aquosa loca, quae cum siccantur (certis temporibus) paulatim, pisces subinde humorem sectando terram subeunt: qua demum siccata, remanent in ea, veluti vivi sepulti, vel ut animantia quaedam in suis latibulis hyme condita durant, sine sensu fere et motu torpida. Quod si loca illa priusquam denuo aqua accedat, fodiantur, pisces illi moventur. Sic et in Ponto contingit, pisces glacie et gelu occupari, neque sentire, aut moveri prius, quam in ollas coquendi injiciantur. Prae caeteris autem Gobio hoc accidere videtur. Fere autem fossiles pisces fiunt, eo quod ab inundatione fluviorum, in locis quae resiccantur, vel ova, vel alia principia genuendis idonea piscibus relinquuntur. Nonnulla enim non ex ovis oriuntur, ut Anguilla et Centriscus. Et hoc in Heraclea, circa Lycum fluvium contingit. Principia autem haec in terra relicta, perficiuntur, durantque. Neque absurdum est hos pisces durare.

Multa enim hujusmodi animantium exiguo egent nutrimento, sicuti serpentes quoque et quae latibulis se abdunt. Primum scilicet ipsa ova humore e terra manante, deinde eodem nati ex ovis pisces nutriuntur. Ad magnitudinem tamen aliquam eos excrescere neque verisimile est, neque fertur, cum et loci angustia et alimenti penuria impediant. Caeterum durare in aere hi pisces non aequè valent, ac illi, qui ab aquis ad passum egrediuntur; qui

scilicet exigua refrigeratione, et quae ab aere eis praestari possit, indigent; nam vel ipsa branchiarum angustia indicat, non multa refrigeratione eis opus esse; quamobrem et Anguilla tum in aere multum temporis vivit, tum in aquis turbidis illico suffocatur. Et similiter fossiles pisces a terra eos ambiente, quantum satis est, refrigerantur. Sed quod circa fossiles in Paphlagonia pisces contingit, peculiarem et abditam rationem habet. Illic enim profunde admodum multos et bonos pisces effodi ajunt: cum neque inundare aquam nimiam iis in locis neque aliter colligi animadvertatur, unde semina et principia generationis relinqui dicimus. Reliquum est ut sua sponte nascantur, idque continuo. Neque enim coire inter se possunt. Aut igitur hoc fieri existimandum est ratione loci, qui humidus sit, et omnino ferax hujusmodi piscium propter certam humidi calidique commoderationem. Oriuntur autem et alii quandoque quidam pisces sponte; aut humores quosdam alicunde manare cogitandum est, qui generationis principia secum adferant: quae mox locus idoneus et recipiat et alat. Praeterea hoc inquirendum de utrisque, tum illis, qui in aere vivunt, tum fossilibus, utrum in aquam immissi vivere valeant, aut in proprio duntaxat loco, qui eis naturalis sit, sicuti sua et marinis et fluvialibus aqua. Nam ex his quoque non nisi pauci mutationem sustinent. Nam qui in aquis resiccatis terram subeunt, et qui glacie gelati detinentur, iis familiarem esse humorem magis quam aliis (e fossilium genere) constat. Ergo piscium alii simplicis naturae videre debent,

alii amphibii secundum Democritum, ut et aliae quaedam animantes. Utuntur enim aëre quaedam (ex aquaticis) ut praedictum est. Theophrastus sequitur Plinius, dum inquit: Circa Heracleam et Cromnam (alias additur, et Lycum amnem: probe mirum, mox enim sequitur) eodemque Lyco amne, et multifariam in Ponto unum genus esse Theophrastus prodit, quod extremas fluminum aquas sectetur, cavernasque faciat sibi in terra, atque in his vivat, etiam reciprocis annibus ficcato littore, effodi ergo: motu demum corporum vivere eos approbant. Circa Heracleam eandem eodemque Lyco amne decedente, ovis relictis in limo, generari pisces, qui ad pabula petenda palpitent, exiguis branchiis, quod fieri non indigo humoris, propter quod et Anguillas diutius vivere exemptas aquis. Ova autem in sicco maturari, ut testudinum. Eadem in Ponti regione apprehendi glacie piscium maximi Gobiones, non nisi patinarum calore vitalem motum facientes. In his quidem, tamen mirabilis, est tamen aliqua ratio. Idem tradit in Paphlagonia effodi pisces gratissimos cibus terrenos, altis scrobibus, in his locis, ubi nullae restagnant aquae, miraturque et ipse gigni sine coitu. Humor quidem vim aliquam inesse, quam (qualem et) puteis arbitratur, cum in nonnullis reperiantur pisces. Quicquid est, hoc certe minus admirabile talparum facit vita subterranei animalis, nisi forte vermium terrenorum et piscibus natura est. *Neotericis* est piscis fossilis ille, quem Germani *Beisher*, alii *Peifher*, quidam *Meerputten* vocant. *Duorum* sunt *Agricolae generum. Majores* nempe, et *minores*. *Sonnum* omnes edunt acutum. E fluminibus, quae currunt in locis palu-

dosis egressi, per riparum venas longius, et interdum in proximi oppidicellas, neque subterraneas penetrant. Quidam Eruditi *Mustellam fossilem* vocant, eamque ita descripsit Fabricius. Longitudine est palmi, crassitudine digiti, quanquam multo majores etiam reperiuntur. (Agricola palmos quatuor longos majores esse scripsit.) Dorsum coloris cinerei: cum punctis multis, maculisque transversis, partim nigris, partim caeruleis. In lateribus lineae utrinque nigra et alba. Venter flavus cum maculis albis, et punctis rubris ac nigris, ita parvis, ac si acuta essent. Ab ore carneae particulae eminent, quas nando extendunt, extra aquam contrahunt. In Milena trans Albim duobus locis, quod scio fodiuntur. Ad Polnitium amnem; prope Orlantem: et ad Dobram rivum prope Hanam oppidum. Item in pratis ad Rederam fluvium copiose effodiuntur, si flumen inundet. Ex terrae cavernis etiam ingrediuntur lacus et paludes: Cum aquae extra ripas excrescunt, e terra prodeunt: aquis autem residentibus, in pratis campis relinquuntur, et ubi greges sunt, relictis vorantur a suis. Sordes amant, et in cloacas, quae alia purgari ratione nequeunt, injecti, omnia consumunt. Cum in rivis paludibusque capiuntur recentes, solent a tenuioribus etiam mensis adhiberi. Serviunt imprimis fraudi agyrtarum, qui eos alunt, et vitris inclusos multitudini ostentant pro serpentibus, quia forma a parvo serpente non multum figura differunt. Sunt qui eos spirare putent. Ubi enim plures hujus generis pisces simul sunt, spuma supra eos effertur. Vitro inclusi ore angusto, *crescunt*, et suo quodam succo vivunt usque ad semestre.

CAPVT VIII

De Lampetra Fluviatili, et Vario, seu Phoxino laevi.

TAB.
XXVIII.
10. II.

Quam nos *Lampetram fluviatilem* dicimus, in Tholosanis Chatillou, a titillatione, quod cum manu tene-

tur, quasi titillationis sensu variis fluxibus videatur contorquere se et elabi; Germanis Neunaug seu *εὐνεῦκος*

Aldrovand.
de Piscibus
l. 5. c. 9.

MOS

mos dicitur. Marinis, inquit Rondeletius partibus internis et externis et colore similes, sola magnitudine differunt: quaedam enim magnitudine, aliae vermibus terrestribus crassioribus assimilantur. Caro est tenax, *spina* nulla; pro spina dorsi, vnus continuus nervus cavus, quo *humor* albus continetur, simplex, absque ullis nervorum costarumve ramulis. Intestina tenuissima. *Ventriculus* vix apparet: nec mirum, cum solo suctu vivat. Foramen in capite supra, sicut Lampetrae maiores, habet. In fluviis et rivulis, in quibus capiuntur, nasci vel inde liquet, quod nullis marinis Lampetris ibi aditus patere possit, cum neque illi in mare confluant, neque mare cum iis ulla parte sit conjunctum. Capiuntur saepius reti cum Variis siue Phoxinis pisciculis. Vescuntur luto et aqua, iisdem Locis degunt, quibus vermes: Autumno in brumam usque in Albi capiuntur, torrentur recentes in craticula, aceto condiuntur, et vasis ligneis exceptae, in varia loca distrahuntur. Vernis quadragesimo jejuniis gratum delicatulis oblonium. Salitae item leviter, fumo indurantur. Carne sunt satis molli et glutinosa, quod quantumcumque est vitii, conditum et coctum facile beneficio corrigitur, nisi aquae in qua vixerunt vitio, plus solito virosae fuerint.

VARIUM seu PHOXINUM laevem, Romani *Morellam*, quod nigris punctis et tenuissimis lituris sugilletur,

Insubres Sanguinerol a rubore, dicunt: Rondeletius a Graecis quibusdam ἐρυθρόφθαλμον vocari scribit. Germ. *Elrig*. Diversis toto corpore coloribus depingi hunc pisciculum ex diversis imprimis nomenclaturis ostendi potest. Dorsum (inquit Rondeletius) aurei splendoris est, venter argentei, *latera* purpurascunt, Cauda in pinnam auream et latiusculam deficit. *Cute* laevi integitur, punctis notata, nigris nempe. Pinnae laterum multum ad ventrem tradunt: quarum radices, quae corpus pertingunt, rubro sunt colore perfusae, inde sanguinaria dictus. Nigricat quoque in tergoribus per intervalla. Linea, quae latera utrimque secat, arcuata est. Digni longitudinem seu palmum, nunquam excedunt. Circa lacuum et fluviorum oras aquis stagnantibus capiuntur reticulis. Bellonius *ovis* semper praegnantes esse asserit, ideoque Aristoteles Phoxinum esse autumat. Gesnerus vero sexu distingui dum ait, coire invicem etiam insinuat; quin, quod si (inquit) Phoxini, minimi isti pisciculi sint; nil mirum, si propter parvitatem mediocres etiam ex eis nuper nati videantur. Verum nec ipse Aristoteles simpliciter nuper natos, sed verbis ὡς ἐπεί, id est, prope dixerim, additis, gravidos capi tradit. Verisimile est autem tantillos pisciculos, sicut et mures inter quadrupedes, brevi tempore perfici et generare posse. Carne est molli et satis suavi: sed non nisi evisceratus coquendus est.

CAPVT IX.

De *Salmerone*, seu *Salmerino*.

Tridentini, piscem sibi peculiarem, *Salmerinum* vel nomine ab *Sal-mone* detorto, quo cum carnis rubedine convenit, vel quasi *Salmonem* lacustrum, nuncupant. Aldrovandus a Cardinale Madrucio acceptum ita descripsit. Corporis forma pinna-rum, numero ac situ cum Truttis ac *Salmonibus* fere convenit: Caeterum squammis caret: et si squammosum esse profiteatur *Salvianus*: Capite est rotundiusculo, recluso rostro. *Oculorum*

pupillam nigram aureus, qui in mortuo postea fuit ruberrimus, circulus ambit: ac quam maxime splens. Ante eos foramina duo, auditus vel olfactus instrumenta, rotunda, manifesta. Oris maxilla inferior nonnihil recurva, Unco sursum vergente: estque tota ea mandibula alba. Lingua ejusdem coloris, item palatum. Totum os insigniter dentatum. *Piscis* ipse rotundus potius, quam latus est. Pinnae sunt numero septem, omnes

TAB.
XXVIII. I.
Aldrovand.
de Piscibus
l. 5. c. 10.

TAB.
XXVIII.
Aldrovand.
de Piscibus
l. 5. c. 11.

sine aculeis: quinque supino, binae prono corpore, juxta branchias duae, totidem in medio ventre, quinta a postrema a Podice, longae omnes ac latae. Quae ad branchias sunt, triplici colore praeditae. Ubi enim longiores sunt, hoc est, in ipso exortu, albicant, mox totae rubent, exceptis nervis, qui nigricant, reliquae tres sicuti in exortu magis quam illae albet, ita quoque rubedo in his intensior est, nigredine vero plane carent. Priores quatuordecim nervis constant, subsequentes novem, novissimae decem: quae vero in medio fere dorso conspiciuntur, duodecim nervos habet, altera non longe a cauda, iis caret, mollis et cutacea, ut in Truttaceo genere: maleque ceu nervosa a Salviano expressa est: utraque dorso concolor, id est, nigricans. *Cauda* Lunata est, ejusdem coloris, non rubra, ut ille ait. *Podex* in imo ventre juxta exortum posterioris pinnae. A branchiis ad caudam linea exilis, recta ad caudam usque fertur asperiuscula. Latera nonnihil albicant, et nunc rotundis, nunc oblongis, iisdemque nunc majusculis, nunc exiguis maculis subfulvi colo-

ris consperguntur. *Totus venter coloris ferme crocei, aut vulgaris minii. Uterum* habet admodum procerum atque latissimum, utpote: qui totam corporis capacitatem occupat, ovis refertus ejusdem fere magnitudinis, fulvis auroque resplendentibus, margaritas aureas dices. *Intestina* alba, pluribus circumvolutionibus intorta. *Fecur* breve, latum, unico duntaxat lobo constans, flavescens. *Vescicam* fellis invenire non licuit. *Lien* majusculus ex atro rubens. *Ventriculus* longus et carnosus. *Caro*, ut in Salmone, rubra. *Longitudo* totius piscis a capitis initio ad caudae extremum, Spithamas binas explet. *Locum* si attendas, in lacubus Tridentinorum montium capi innuit. *Salvianus* in frigidissimis et saxosis fluminibus nasci prodidit. *Vescitur* pisciculis, et in horum defectu, recrementis. Quia singuli capiuntur, ideo solitarios esse concludimus. *Coit* in fine Novembris et Decembris. *Piscis* est, si quis alius delicatissimus. *Caro* ei tenera quidem, et quae brevi tempore putrescit, sed minime viscida, latisque friabilis.

TITVLVS III.

DE

PISCIBUS, QUI PRAETER FLUVIOS ALIAS QVOQVE
DVLCES AQVAS INCOLVNT.

CAPVT I.

De Perca Majore.

TAB. XXIII.

13. 14.

TAB. XXIV.

9.

Tantum de Piscibus Fluviatilibus, tam squammosis quam laevibus sufficiat, sequuntur illi, qui praeter fluvios alias quoque aquas dulces incolunt: *Perca* nempe *Major*, *Perca fluviatilis minor*, *Scrollus*, *Pungitius Alberti*, *Alburnus Aufonii*, *Epelanus fluviatilis*. *Lucius*, *Cyprinus latus*, *Ballerus*, *Tinca*, et *Lota Gallorum*.

Aldrov. l. 5.
c. 33.

PERCA MAIOR, quae Germanis Baers et Bersich, corporis figura lata et compressa est: *rostrum* prominenti non aliter quam marina, verum non adeo acuto: *Ore* etiam ut illa mediocri, imo pro corporis ratione parvo. *Dentibus* caret, sed *labia* habet denticulis horridula, ut *Bellonius* testatur.

Bell. Aq. l. 1.

Squammas tegitur parvis ac aridis, quae difficillime a corpore avelluntur, maximeque ancillis fastidio esse solent. *Color* ei varius, *venter* nempe; *Corpus* reliquum fere cineraceum; nigricantibus quibusdam ac latis maculis a dorso descendentibus (non aliter ac in marina) latera depingentibus. *Pinnae* ac *cauda* rubescunt. In *foemina* vel nihil, vel parum saltem. *Pinnae* in tergore duae, quarum quae capiti proxima, major est et aculeata, posterior minor sine aculeis: totidem ad *Branchias*, quas *Rondeletius* altiores esse putat, quam in reliquis fluviatilibus: totidem item in ventre: quae vero ab excrementorum est orificio, aculeo cre-

nato